

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

TORONTO, 20. AUGUST 1954

SLOVENCII! TREBA NAM JE,
DA SE ZAVEMO SVOJE
SLOVENSKE KRVI . . . DA
SE POGANJAMO ZA SVOJE
PRAVICE.

Andrej Einspieler

Letnik — Volume IV

Številka 8 — Number 8

DUH OŽIVLJA

Človekovo telo je čudovita umetnina in znanstveni laboratorij. Toda le tako dolgo, dokler v njem deluje duh.

Videl sem otroka, o katerem ni kazalo, da bi bil ob rojstvu zmogel življenja. Toda v njem je bilo toliko življenjske sile, da je kljub dvomu zdravnikov in bolniških sester ostal pri življenju. Pravili so mi o ženah v nemškem koncentracijskem taborišču. Hrane ne bilo tako malo, da nikakor ni zadoščala za ohranitev golega življenja. Da bi se ohranile pri življenju, so jedle travo in listje z dreves, če so le dobile priložnost. Pri življenju pa so ostale le tiste, ki so ohranile vero, da jih v življenju še neko potrebuje, v večini primerov lastni otrok, ki jim je bil nasilno odtrgan od prsi. Če se je v kateri zlomila duhovna moč kljubovati nemogočim razmeram, je v dveh umrla čeprav je živela v enakih okoliščinah kot druge. Pri življenju so ostale samo tiste, ki duhovno niso klonile do konca.

Videl sem človeka s šestimi križi na rami. Bil je profesor, pa ni sedel za katedrom, kadar je predaval. Ni mogel sedeti, s takim zanosom je govoril o duhu, ki je ustvarjal nesmrtno umetnino, o sili, ki je dajala snovi obliko, o idejah, ki se odražajo v poteku človeške zgodovine.

Videl sem pa tudi mrtva telesa, ki so v kratkem času razpadla, ko jih je zapustil duh, videl človekove ustanove, ki so propadle, ker je v njih zamrl duh, videl narode, ki so izginili, ker so postali kulturno neplodni. Toliko je bilo primerov te kulturne utrjenosti v bližnji preteklosti, da so se znašli znanstveniki, ki so hoteli iz trenutne slabosti napraviti zakon: da namreč vsaka kulturodoživlja dobo rasti in mladosti dobo zrelosti in dobo starosti, ki jo zaključuje smrt.

Toda vse to se je primerilo samo tam, kjer je opešal duh. Pred kratkim sem bral, da se je celotna proizvodnja Francija dvignila od 1. 1929 za borih 7%, Italije za 81% in Zapadne Nemčije za 130%! Razlike gotovo niso utemeljene v gospodarskih pogojih, marveč v miselnosti prizadetih narodov.

Severna polobla se bliža jeseni. Odpri se bodo šole, predavalnice, tečaji, knjižnice bodo v večji meri obiskovane. Dobi povečane skrbi za telesno zdravje in počitek bo sledila oz. naj bi sledila doba povečane skrbi za duha.

Ta življenjski ritem ne velja samo za šolsko mladino, marveč za vsakogar, ki se hoče ostati človek. Človek se ne uči samo iz izkustva, dokler živi, marveč mora ostati duhovno prožen ter skušati razumeti dogajanja v sebi in okoli sebe tudi še potem, ko zapusti šolske klopi, pa naj bi bile to tudi visokošolske klopi. Kdor je z zaključkom šole zaključil tudi svoje prizadevanje za globlje in širše spoznanje, kdor vse svoje energije porablja samo za zadovoljevanje telesnih potreb, ta je zatajil v sebi človeka, ta spada v muzej med okamenine.

Ker v tujini nimamo toliko priložnosti gojiti duha, ker nam nedostaja domačih kulturnih ustanov, moramo biti toliko bolj iznajdljivi in si sami pomagati ter izkoristiti vsaj to, kar imamo. Toda na žalost opažamo, da se teh borih nadomestkov kulturnega življenja v zamejstvu ne izkoriščamo v zadostni meri. Na družabne prireditve je še možno privabiti ljudi, predavanja pa so redno pičlo obiskovana. Slovenski tisk, ki ne pri naša samo novic in zgodb v ameriškem slogu, marveč nudi tudi ali oni članek pretežak, da ljudje potem lista ali revije ne bodo naročevali in podobno.

Res je, da je mišljenje najtežje delo. Toda edino gojitev duhov-

NAS POGLED V BODOČNOST

Zgodovina gre nevdružno svojo pot naprej. Zaman vsi naporji zadržati tek zgodovine ali potisniti kazalec na uri zgodovine nazaj. Smešno je slišati včasih koga, ki živi v „starih in lepih“ spominih in joka po udobnem položaju, katerega je vsled nastalih razmer izgubil. Ti ljudje so najbolj nesrečni. Ne morejo najti trdne točke v sedanjosti in iz tega gledišča usmerjati svoje delo. In vendar je to nujno potrebno! Križ čez preteklost in z novimi upi ter načrti v bodočnost!

Slovensko narodno gibanje, porojeno v najtrših urah slovenske zgodovine črpa iz preteklosti nauke za bodočnost. Slovenski narod je bil vedno hlapec in je dobival le drobtine iz gospodarjeve mize. Zato je prav v najtežjih urah slovenstva še bolj odločno poglajala misel o narodni svobodi in o lastni državi. Dosti je hlapčevanja, dovolj plačevanja drugim, narod naj v bodoče sam po svojih sposobnostih in možnostih gospodari ter ureja svoj dom po svojem okusu.

Kar je bilo, to se ne vrne nikoli več. Avstro-ogrška je razpadla in nihče ne verjame, da bi jo kdaj še kdo restavriral. Narodi, ki jim je mačehovsko rezala kruh, je ne bodo marali. Jugoslavija je v letu 1941 propadla prav zaradi tega, ker so bile krivice, ki so jih delale beograjske vlade Hrvatov tako velike, da so Hrvati storili samo to kar jim je velevala njihova narodna korist. Bivšo kraljevino Jugoslavijo je držal skupaj nasilni politični režim, Titovo „federativno republiko“ prav tako drži skupaj le grobo nasilje. Ugledni slovenski duhovnik, ki že desetletja dela v Ameriki mi je pred leti pisal: „Umetna tvorba, ki so jo drotarji zdrolali skupaj, bo razpadla prej ali slej“. . . Tisti, ki še verjamejo v močnost tretje Jugoslavije, pač ne računajo z golimi dejstvi. In ta dejstva so: Nasilje od leta 1918 do danes; reka krvi prelita med Srbi in Hrvati. Da Srbi niso bili pri tem nedolžni, ni treba posebej dokazovati; Vedno večja težnja tlačeni narodov: Slovencev, Hrvatov, Macedoncev, tudi Črnogorcev po svobodi in državni samostojnosti. Vsi ti dobro vedo, da je tudi danes pri

negativnega življenja nas more rešiti tako kot poedince kakor tudi kot narod, starostne onemoglosti in nepotrebno zgodnje smrti.

Ko bodo delujoča društva, krožki in podobno vabili letošnjo sezono na predavanja, ne iščimo praznih izgovorov, ne čakajmo, da nas bo kdo za lase vlekel s sabo ali prišel po nas z avtom, marveč pojdemo z lastno voljo in bodimo hvaležni za vsako priložnost, da lahko razširimo svoje duhovno obzorje.

Za duhovno čtivo ne segajmo samo po smešnicah, marveč predvsem po knjigah in revijah in resnih člankih v časopisih. Slišal sem nekega pridigarja, ki je rekel, da se malekosti ljudi zanimajo za osebne novice, povprečni ljudje za dogodke, pravi ljudje pa za ideje. Ideje pa zahtevajo tudi odbralca nekoliko duhovnega napora, ki ga pa bogato nadoknadi obogatitev lastne duševnosti. Zato bodimo pri naročanju dobrega in resnega tiska ter knjig vsaj tako velikodušni kot smo pri izdatkih za pijačo, tobak in podobno, čeprav bi morali piti izdatki za prvo nujno, za drugo pa samo, če smo v zadregi kam z denarjem. Nekdo je rekel, da je število prostovoljcev merilo zdravia demokracije. Podobno velja tudi za duhovno življenje poedincev in naroda, da je močno in zdravo le tako dolgo, dokler se ga udeležuje pretežna večina naroda. Odgovornost za duhovno rast kulture ne leži samo na ramah maloštevilnih kulturnih delavcev, marveč na vsakem članu naroda, kajti tudi kulturni delavci morejo ustvarjati le, če najdejo odziv v narodu.

centralnih nosilnih oblasti ista težnja kot je bila vse od leta 1918 do 1941 - iz različnih narodov narediti - en sam narod. To je tudi Tito v razgovoru z časnikarji sam priznal. Napraviti iz vseh narodov, ki danes sestavljajo takozvano „Jugoslavijo“ en sam narod. Če doslej to ni šlo gladko, ampak je tekla kri in so se polnile ječe ter bil izvajen gospodarski pritisk, bo to v podvojeni meri tudi v bodoče. Zato pameten Slovenec ne bo jokal za Jugoslavijo, ampak bo kljub sedanjim težkim prilikam gledal v bodočnosti in se spomnil besed slovenskega voditelja dr. Koršca: „Pot slovenskega naroda se še le začne“. Začela se je s slovenskim vsenarodnim gibanjem, ki bo prej ali slej slavilo svojo zmago.

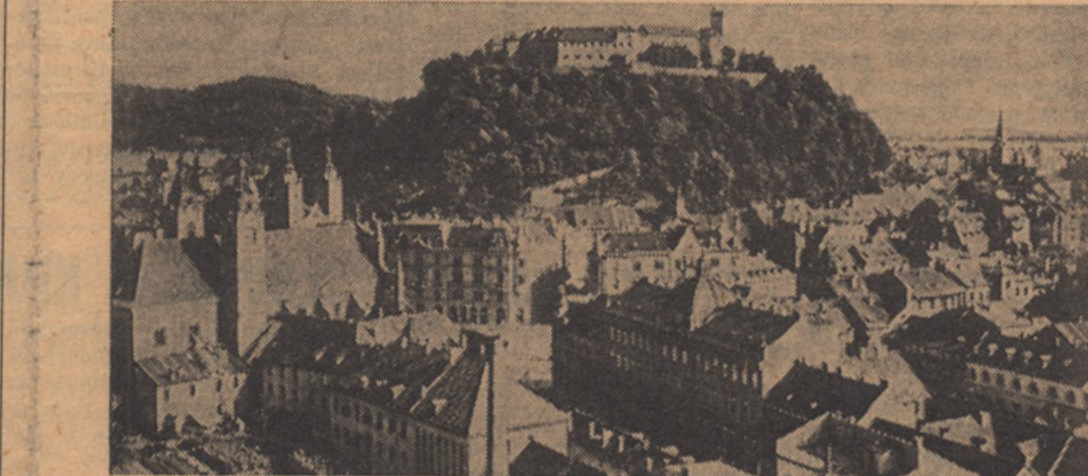
Trežno gledanje nam narekuje, da se za ta veliki dan, ki mora neko priti, tudi pripravljamo. Ni važno, kdaj bo ta zgodovinski dan nastopil. Lahko čez eno, morda čez pet let, lahko pa tudi kdaj pozneje. Važno je, da smo duhovno na to pripravljani in za to priliko storimo vse, da nas zopet zgodovinski trenutki ne najdejo nepripravljene. To se je doslej zgodilo že večkrat. Sentimentalnost in neka čustvena, nam zdresirana zaverovanost v „veličanstva“ je mnogim takrat zameglila spoznanje in narodu povzročila veliko škodo.

Kaj je torej potrebno? Predvsem moramo imeti mi, ki smo glasniki trpeče domovine v svobodnem svetu jasno spoznanje, da je edina rešitev Slovencev možna samo v slovenski narodni državi. To miselnost mora biti tako močna, da je ne bo omajala več nobena obljuba od „bivših“ gospodarjev, Stariši morajo to misel vcepiti tudi v (Nadaljevanje na druge strani)

Ako se vrnemo . . .

„Tudi naša medsebojna trenja naj služijo koristim skupnosti!“ Težko se bo znebiti vtisa, da različne osebnosti ali struje zapadajo utvrdi, da bo njihovo osebno mnenje ali pa naziranje, struje, kateri kdo pripada, edino odredilo, pričakujejo kako jih bo narod v domovini z odprtimi rokami pozdravil kot morda v letu 1918. Prav lahko da se v kakem srecu zbudi strah in nujčenje, če ni kje še kdo, ki bi z njim moral deliti slavo in venec zmage, za katerim jih toliko hrepeni. Nekateri se še kar ne morejo otresti jarma stranke. Delajo načrte, kako bo stranka vzela vse vajeti v roke, ko bomo spet doma. Stranka in njen program jim je ves evangelij, ki ga mora vsakdo sprejeti, sicer je v nevarnosti, da postane - krivoverec. Sanjajo, da bodo spet doživeli čase iz preteklosti, pa pozabljajo, da se življenje v starih oblikah ne vrača.

Med ljudstvo je prišlo prepričanje, da se vsako bori le za „stolček“. Morda ni brez vzroka tako mnenje med ljudmi. Saj vidimo, kako nekateri trepečejo v skrbi, kdo si bo oblast „prisvojil“. Ali bomo še vzdihovali pod jarmom in oblastjo - klera?! Drugi trepečejo, ali ni v kakem gibanju - krivoverstvo, ki ga je treba zatreti. Ali bodo prevladali „stari“ ali „mladi“? Kateri „odbor“ se bo obdržal na krmilu? Tako zapadamo starim napakam iz časov popolnih ali napol popolnih diktatur, čeprav seveda na vso moč govorimo o demokraciji. Skoraj bo svet govoril o zahodni, o vzhodni in še o „slovenski demokraciji“. Le kje je kaj zrelosti?! Ko bi vsaj med seboj tako vse obravnali, kakor se hočemo tujcem na zunaj pokazati! Vedno vprašujemo „Kdo je to dejal; kateri skupini pripada?“. Ne vprašamo pa se, kaj kdo govori in pravi. Bodimo veseli in priznajmo vsako dobro zamisel ali akcijo ali program, pa naj pride od te ali one strani!

LJUBLJANA, CAPITAL OF SLOVENIA

Komisija za komunistične zločine

Pred nedavnim je zasedala v Münchenu komisija ZDA za preiskovanje zločinov, ki so jih zagrešili komunisti. Zaslišali so tudi župnika Jožefa Ploessa iz Srednje Slovaške, ki je ušel iz množičnega groba, ko so komunisti polovili poleg njega še sto župljanov. Peljali so jih v gozd, kjer so si morali jamo, nato pa so jih pokosili s strojnico. Župnik je bil ranjen v roko in prsi, toda imel je še toliko moči, da se je ponoči izkopal izpod mrtvih trupel in zbežal. Predsednik komisije Kerston je neumorno zasliševal priče od jutra do večera. Bile so iz najrazličnejših držav. Prič iz Jugoslavije zaenkrat še niso hoteli zaslišati, ker je pač Tito še zaveznik ZDA, toda prišel bo čisto, ko se bodo diktatorski zapada zanimali tudi za Titove zločine. Dolej pa je naloga zamejskih Slovencev, da opozarjamo svetno javnost na zločine, ki so jih komunisti zagrešili nad slovenskim narodom.

„Yugoslavia is formed like a jigsaw puzzle from ancient provinces. The loveliest of them is Slovenia, a mountain land . . . homeland of a very pleasant people, who have been accustomed to a better life than Croats and Serbs: their houses are more substantial - the groundfloor usually of stone, the second of wood. As a sign of prosperity, the house carries a balcony: more important, it is clean and well kept.

The Croats and Serbs may be blood brothers: the Slovenes are more distant relatives. Their language, though Slav in origin, differs from Serbo-Croat . . . In education they are advanced . . . The publication of books in Slovenia is proportionately the highest in the world. Religion has a great influence upon the masses of the people: every mountain path has its shrines, and the Corpus Christi processions are unrivaled . . .

In the eight century the Slovenes . . . were resisting invaders and invited Bavarian chiefs to aid them. As usual, the allies stayed on, and eventually became masters of the little mountain province: later it passed under Austrian rule.

... here is no record of Balkan cruelty and continuous warfare: Slovenia was a civilized land while the other, Balkan regions lived through the Turkish night. The Slovenes collaborated with the Austrians - the sensible thing to do in their circumstances - and many of them attained high rank in the imperial service. Yet the people always resisted Germanization and remained Slovenes. This characteristic has annoyed the Germans: the Slovenes are the perfect reply to arguments of massification. A race of only one and a half million people, they have resisted the bribes and threats, and emphatically retain their own language and culture.

(Bernard Newman, BALKAN BACKGROUND, The Macmillan Company, New York, 1945, pp. 186-87.)

Edini Resni Nasprotnik Komunizma

Politiki Zapada se pritožujejo, da nimamo močne ideologije, ki bi jo mogli postaviti proti komunizmu. Pri tem seveda zavestno prezre krščanstvo. Da pa se komunizem dobro zaveda, kdo je njegov najnevarnejši nasprotnik, dokazujejo stalne obnove in poostreite preganjanja vere. Iz zadnjega časa navajamo naslednje primere.

Moskovska Pravda zmerja v uvodniku komunistično stranko, strokovne in mladinske organizacije, češ da zanemarjajo svojo dolžnost, ker ne preganjajo dovolj Boga. Literarna Gazeta se pritožuje, da so dovolili kmetom v pro-

Balkanski pakt podpisan

9. avgusta so zunanji ministri Jugoslavije, Grčije in Turčije podpisali Balkanski pakt na Bledu. Pakt je podoben NATO in predvideva miroljubno poravnavo medsebojnih sporov, skupno obrambo v primeru napada na katero koli od treh držav, medsebojno

Spomenice glede Trsta

Slovenska narodna zveza za Kanado v Torontu je poslala 26. julija zunanjim ministrom Kanade, Anglije, Francije in ZDA spomenico v zvezi z objavo, da bo skoraj podpisan sporazum glede Trsta. Oporzila je na italijansko nestpnost, ki se je ponovno očitno pokazala ob pogrebu slovenskega pesnika Ivana Trinkca ter zapsila zunanje ministre, naj vsaj poskrbe za učinkovito zaščito Slovencev v Italiji, če so se že odločili podpisati to kravjo kupčijo. Slovincem mora biti omogočeno, da se pritožijo neposredno na kako neitalijansko in-

vinci Kirov, da so se udeležili tridnevni verskih slovesnosti. Delavski list „Trud“ poziva vlado, naj zapre neki vrelec blizu Moskve, h kateremu romajo tisoči, ker mu pripisujejo zdravilno moč.

V Vzhodni Nemčiji so se uradna glasila spravila na protestantske duhovnike, ki so si drznili nekoliko bolj odkrito govoriti na „cerkvenem dnevu“ v Leipzigu. Črnogorski metropolit Arsenije Bradvarčev je bil kljub svojim 71 letom obojen na 11½ let ječe, ker je nasprotoval komunističnemu duhovniškemu društvu (podobno katoliškemu Cirilmetodijskemu društvu, ki so ga tudi katoliški škofje obsodili) in ni hotel odstopiti svojega mesta, kar so komunisti od njega zahtevali.

vojaško pomoč ter stalni svet zunanjih ministrov. Ker pakt predvideva, da se bodo države posvetovale v primeru napada na katero koli članico NATO, je Jugoslavija tako posredno vezana z NATO. Komunistična država v obrambni organizaciji pred komunistično napadalnostjo - znak sodobne duhovne in politične zmede.

stanco (n. pr. UNO) če bodo njihove pravice kršene.

Zunanjemu ministru ZDA je razen tega naslovila prošnjo, naj ZDA ne zataje v svojih odnosih z Jugoslavijo načel, na katerih so same zgrajene in no katerih trdijo, da jih vodijo v njihovi zunanji politiki. Po poročilu kanadskega tednika The Ensign se je namreč podpredsednik Kardelj na zborovanju komunistične stranke Slovenije pohvalil, da so se Združene države že privadile verskemu preganjanju v Jugoslaviji in se zanimajo samo še za njen vojaški položaj.

Vse naročnike, ki še niso popravljali naročnine za letošnje leto, vljudno prosimo, da to kar se da kmalu store. Razumljivo je, da v letnih mesecih vsakdo bolj misli na svoj dopust, kako ga bo kar najbolje izkoristil, toda na žalost tiskarna ne daje upravi nikakih dopustov, marveč moramo list enako redno plačevati v letnih mesecih kot sicer.

RAZGLLED PO SVETU

Hrvatski glas o Trstu

Glas Sv. Antuna, ki izjaha v Buenos Airesu, prinaša v številki z 10. julija članek „Usoda Trsta zapečatena?“, kjer piše med drugim:

„Tito je dejansko Trst prodal. Videli pa bomo še, ali si bo še držnil, kot je to delal doslej, da bo za to obtožil Vatikan in hujskal svoje komunistične mučnice na katoliške duhovnike na Hrvaškem in v Sloveniji v zvezi s Trstom.“

„Priprani smo, da razen vprašanja gospodarske pomoči ni bilo težko pripraviti Beograd do sporazuma z Italijo, da skupno zaduži Trst. Trst dejansko ni potreben niti Italiji, niti Jugoslaviji, ker imata prva in druga dovolj svojih pristanišč.“

Toda pojavitev svobodnega tržaškega ozemlja tej obliki bi mogla biti prvi začetek velike skupnosti držav v Srednji Evropi in Podonavju, katere glavno pristanišče bi bil Trst. Tega pa se enako in skupno bojita tako Rim kot Beograd. Ta nevarnost ju bo vedno družila.“

Apetit Nemcev še vedno dober

Časopis „Gong“ iz Nürnberga je objavil letos v 25. številki na 7. strani sliko ljubljanskega gradu z naslednjim besedilom: „Laibach je bila nekoč vrata na jugovzhod in nemško kulturno središče. Njene številne sijajne stavbe vzbujajo v obiskovalcu nemško preteklost! Danes se imenuje Ljubljana in je glavno mesto Slovenije. Mnogi prebivalci razumejo nemški, toda nemščino neradi uporabljajo, ker so v pretekli vojni hoteli Slovence prevzgojiti v Nemce.“ Besedilo je vsaj toliko pošteno, da prizna, da so Nemci hoteli Slovence ponemčiti, čeprav uporabljajo zelo nedolžno besedo „prevzgojiti“ in omeji to „prevzgojitev“ na obdobje zadnje vojne, dočim je trajala ta „prevzgojitev“ več stoletij in jo še sedaj pridno izvajajo v Avstriji.

Uredništvu je poslal stvarno zavrnitev kandidat prava g. Branimir Pistivšek, ki živi v Münchenu. Pisano verjetno ne bo objavljeno, toda uredništvo bo v bodočnosti gotovo malo bolj oprezno pri takih fudritvah, zlasti če bo prejelo še več takih dopisov. V vseh primerih potvarjanja dejstev se mora vsak Slovenec čutiti poklicanega, da proti takim potvorbam protestira. To je narodna dolžnost vsakogar!

Neki časniki ZDA poročajo iz Jugoslavije, da na podlagi popisa iz začetka tega leta 84% prebivalcev Jugoslavije še vedno veruje v Boga, čeprav prenašajo že devet let brezbožni komunistični režim.

Češka škofa Stepana Trochta iz Litomerice so obsodili na 25 let ječe, češ da je vohunil za Vatikan. Škof Trochta so prejeli Nemci vlačili po koncentracijskih taboriščih v Mattheusenu in Dachau. Komunisti so si prizdevali, da bi

iz njega napravili „progresivnega“ škofa, kar jim pa ni uspelo. Obenem z njim so obsodili še tri duhovnike: Františka Rasasa na 20 let, Františka Vlčka na 15 let in Bohumila Landsmanna na 7 let ječe.

Predsednik Eisenhower je podpisal zakon, po katerem bo imenovana posebna komisija, ki bo preučevala možnost direktnega prenosa televizijskih oddaj iz ZDA v Evropo. Kot je znano, je možno dobiti dobre televizijske signale zaradi njih kratke valovne dolžine samo v polmeru približno 70 do 100 milj. Zato je treba najti možnost, kako premostiti razdalje preko morja.

Na Madžarskem so delavci v neki tovarni opazili, da so bili med starim železom, ki so ga pripeljali v tovarno, koski razbitih cerkvenih zvonov.

Abesinski cesar Haile Selassie ni obiskal samo ZDA, ampak tudi Jugoslavijo, kjer so ga zelo slovesno sprejeli.

ZDA so uvedle višjo carino na švicarske ure. Obstojta nevarnost, da bo ta odločitev predsednika Eisenhowerja izzvala pozitivne zahteve po višjih uvoznih carinah, ki že sedaj hrome mednarodno trgovino.

Judežev denar. Komunistične oblasti omogočajo brezplačne pogrebe Litvancem, če nadomestijo križ s sliko Lenina ali Stalina ter duhovnika z delegatom komunistične stranke. Razen tega dobe še 500 sovjetskih rubljev kot nagrado. Kdor se poroči pred komunistično oblastjo, plača samo šest rubljev, kdor pa v cerkvi, mora plačati 600 rubljev.

V Three Rivers Kanadi je bil letos velik Marijanski kongres. Papežev delegat je bil kardinal Valerio Valeri, ki je kot višek kronal Marijin kip „Our Lady of the Cape“ z dragoceno krono. Poedine kanadske province so imele svoje provincialne dneve, ob katerih so vodili cerkvene slovesnosti škofje in nadškofje teh provinc. Ves čas kongresa so prikazovali dramatično Marijino življenje, ki jo pripravil znani jezuitski pisec Daniel Lord.

Za otroške doklade plača Kanada mesečno 29.370.000 \$ 2.080.000 družinam za 4.860.000 otrok. Povprečno izplača za otroka do 16. leta 1.188 \$. V odstotkih čistega narodnega dohodka predstavljajo otroške doklade. (v 1. 1952-53) v Kanadi 1.84%, v Avstraliji 1.5%, v Angliji 0.71%, v Novi Zelandiji pa 2.61%.

Hrvatski škof Pušić in beograjski nadškof dr. Ujčić sta bila kaznovana z velikimi denarnimi globami, ker sta branila duhovnikom vstop v duhovniška društva, ki jih komunistična vlada podpira.

Delavci in podjetniki

Kako daleč od resničnega življenja je komunizem, nam izpričuje vsakdanje življenje. Komunisti oznanjajo razredni boj kot zakon sodobnega gospodarskega življenja. Ta boj se bo nadaljeval po njihovi napovedi in dobival vedno večjo ostrino, dokler ne bodo številni razredinjeni proletarci likvidirali malenkostno število vele kapitalistov.

Jezuit T.V. Purcell je pred kratkim objavil izsledke svojih raziskavanj, ko je zasliševal delavce tovarne Swift & Co. v Chicagu o njihovem odnosu do podjetja in do strokovne organizacije. Od 202 zaslišanih je bilo 92% naklonjenih podjetju, 7% nevtralnih in 1% neprijaznih. Glavni razlog naklonjenosti delavcev je bila stalna zaposlitev. Strokovni organizaciji naklonjenih je bilo 79% delavcev in 57% predelavcev, nevtralnih 8% delavcev in 16% predelavcev, nenaklonjenih pa 13% delavcev ter 27% predelavcev.

Podobni študije v Kansasu so pokazale podobne rezultate.

Pred kratkim so časopisi sporočili, da je delavska organizacija United Hatters, Cap and Millinery Workers International Union (A. F. L.) odobrila posojilo \$250.000 podjetju Kartiganer Hat Corporation, da bo mogla obdržati zaposlelih 1.050 uslužbencev.

Življenje samo torej izpričuje, da je sodelovanje med delavci in podjetniki nekaj naravnega. Številni podjetniki, ki so uvedli soudeležbo delavcev pri dobičku podjetja, pa vrhu tega ugotavljajo, da se tem storilnost podjetja in seveda tudi dohodki podjetja večajo. Zahtevne krščanske socialne akcije torej niso nikaka utopija, marveč tudi gospodarska možnost, če je le volja pri podjetnikih in delavcih, da jo izvedejo. Oviru za njeno uresničitev je le pretirana starokopitnost, duhovna lenoba in pa premala podjetnost.

SLOVENSKA KNJIGA V DOMOVINI

G. Zdravko Novak v Clevelandu ki izdaja razmnoženo „Slovenska knjiga v domovini in tujini“, objavlja v 3. številki z dne 1. avgusta imena knjižnih založb v Sloveniji:

1. Državna založba Slovenije.
2. Slovenski knjižni zavod z naslednjimi izdajami:
 - a) Mala knjižnica priobčuje eseje, kratke razprave.
 - b) Feniks. Prvi zvezek je prinesel „Pesmi starih“ novih pesnikov: Toneta Pavčka, Kajetana Koviča, Cirila Zlobca in Janeza Me narta.
 - c) Življenje in delo.
 - d) Zdravstvena knjižica.
3. Cankarjeva založba izdaja novo zbirko Cankarjevih del. Vseh zvezkov bo 10.
4. Kmečka knjiga.
5. Založba „Obzor“ v Mariboru izdaja različna leposlovna in strokovna dela.
6. Primorska založba v Kopru izdaja predvsem dela primorskih literatov.

7. Mladinska knjiga izdaja:

- a) „Knjižnico sinjega galeba“ za mladino nad 10 let starosti, in
- b) „Čebelico“ - ilustrirane povesti (Snegulčica, Pepelka, Rdeča kapica itd.)

8. Slovenska Matica.
9. Družba sv. Mohorja v Celju.
10. Akademija znanosti in učenosti izdaja znanstvena dela.

Vse te založbe izdajajo že drugo leto skupno mesečno revijo „Knjiga“.

Slovenska izseljenska matica v Ljubljani bo začela izdajati knjige za slovenske izseljence. Že prva napovedana brošura „Sv. Urh“ kaže namen knjižice: širiti komunistično propagando. Opisali bodo namreč „domobranska grozodejstva“. Tone Selškar je uredil „Slovenski izseljenski koledar za leto 1954.“ V žepni obliki so izšle „Slovenske narodne pesmi“, oripravljajo pa tudi slovensko zgodovino v slovenščini in angleščini.

NOVE KNJIGE

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izdala delo prof. Rajka Nahtigala „Staroruski ep Slovo o polku Igoreve“, literarni spomenik kijevske Rusije, ki je nastal med leti 1185 — 1187.

V Trstu je izšla „Slovenska marijanska lirika“, posebna zbirka za letošnje Marijino leto.

V založbi Tabor v Trstu je izdal zbirko pesmi Vinko Beličič pod naslovom „Pot iz doline“, z lesorezi opremila Aleska Ivančeva. Zbirka predstavlja pesmi po pomlad 1. 1945. Pesnik jih je razporedil v tri skupine: Sončni zahod, Oktober 1945, Mrtvi materi, Moj paradiz. Pri sv. Justu, Jutrarnja pesem kosova, Na stari gori, Sajavi so lešniki

in Sonce na morju izražajo osebno bolečino pesnika ob prelomu časa, Gorske večernice so prehod k pesmim med dvojno človekovo naravo (Sam s seboj, Ve, slastiželjne oči, Zima mineva, Prometej, O plimi s čolnom, Skozi zatinsne veke, Križev pot, Mrlič in Pristan). Zadnji pesmi, Kneža in Slovenija govori sta izpoved pesnikove navezanosti na domovino.

Zdravko Novak je izdal dramatičizacijo slovenske zgodovine „Ustoličenje karantanskega kneza“ v desetih prizorih za 25 obletnico škofovanja ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. Glasbeni del je pripravil dr. France Cigan. Pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu je isti avtor tiskal „Ohranimo našo dediščino!“, nekaj misli, kako ohraniti naši mladini v izseljenstvu materin jezik.

V Chicagu je izšla Baragova praktika za 1. 1955.

Zgode in nezgode Titove trgovske delegacije.

Z imenovanjem Jakova Blaževića, državnega tožilca v procesu proti kardinalu Stepcinu za vodjo trgovske delegacije Jugoslavije v Južno Ameriko je Tito sicer znova dokazal, kako malo se briga za Zapo, toda v tem primeru gotovo ni žel političnih uspehov.

V naslednjem navedemo nekaj nezdog, ki so se primerile „jugoslovenskemu Višinskemu“ - Blaževiću, kakor ga imnujejo hrvatski časopisi, na njegovem potovanju po Južni Ameriki:

Argentina:

Uradni sprejem hladen. Katoliški dnevnik „El Pueblo“ je prinesel prevod članka, ki je bil objavljen v hrvaškem „Glasu sv. Antona“, v lastnem članku je protestiral, da ni bil imenovan za vodjo kdo drugi, ne pa „nepomirljiv in poznani preganjalec katoliške vere“, na dan prihoda delegacije pa še zbadljiv razgovor o njem. Nemški dnevnik „Freie Presse“ je delno ponatisnil uvodnik brziškega dnevnika „A Cruz“ pod naslovom: „Vrnite se!“ Kordovski dnevnik „Los Principos“ zaključuje članek: „S tem člankom smo se hoteli pridružiti (pisanj slovenskih in hrvatskih listov, op. ur.) v znamenje pozornosti do hrvatskih in slovenskih katolčanov, ki čaka-

IZ SLOVENSKEGA TISKA

S.L.S.

V vodstvu Slovenske ljudske stranke v emigraciji že od jeseni 1945. razpravljajo o strankinih načelih in nalogah v bodoči osvobodjeni domovini. Doba kasnejšega množičnega preseljevanja v prekomorske dežele je razpravo prekinila. Čas pa končno ni terjal samo načelnih odgovorov, ampak so se postavljala tudi praktična vprašanja, ki so se 1. 1945. zdela še malenkostna. Tako smo v maju dobili novi program Slovenske ljudske stranke . . .

„Predvsem je značilno, da je obdržala svoje staro ime . . . „Tudi je zanimivo, da je ves program dejansko zasnovan na slovenstvu in da se dokaž nevezano omenja, šele proti koncu, Jugoslavija. V osnutkih iz 1. 1945. je bilo seveda precej drugače: tam je „lastna država Slovenija“ bila „vključena v zvezno državo Jugoslavijo“ takoj v prvih stvkih. Vsi-ljuje se nam vprašanje, če ni sedanj program v tej točki tudi taktične narave: stranka namreč stoji neizbežno pred dejstvom, da združuje v svojih vrstah sorazmerno malo mladega rodu, ki se je odločil za samoslovensko pot. Prav ta rod je v zadnjih letih kritiziral stranko zaradi nejasnosti v tem temeljnem vprašanju in njegov prvak dr. Žebot jo je pozival na „slovensko pot“, kar bi samo po sebi omogočilo pomirjenje med sodobnimi „stari“ in „mladi“.

Morda stranka zdaj računa, da bi s krepkim in nedvoumnim slovenskim povdankom sčasoma pritegnila odpadle samoslovence, ki bi ob normalnih prilikah verjetno stali v vrstah S.L.S. Obenem izbija gibanju za slovensko državo močan argument iz rok: tudi mi smo za slovensko državo!

„Razlika med 1. 1945 in 1954. pa je vidna tudi drugod: nekoč je bilo toliko govora o državnih organih, zakonodaji, vojski, zvezni oblasti — danes pa tega, vsekarj zelo premišljeno, povsem nič. Spremembe so zanimive tudi v podrobnostih: medtem ko so bili osnutki iz 1. 1945. n. pr. za „sozializacijo veleindustrije, bank in zavarovalnic“ in za „državno nadzorstvo nad vsemi denarnimi zavodi“, naroča ltošnji program, da naj bo „industrija redoma v zasebni lasti“ z izjemo podjetij „monopolnega značaja“, dočim se denarni zavodi sploh ne omenjajo. Tudi je nekoč osnutek dajal prednost industrijskemu vprašanju pred kmečkim; zdaj, po devetih letih proletarizacije Slovenije, je program obratnega mnenja.

„Prehodno določilo“ o „neveljavnih spremembah“ je pač moči pisati v emigraciji; vsako leto pa, kolikor dlje traja Titov režim, pa bo vedno težje razveljaviti že uveljavljene izpremembe, ki v temeljih spreminjajo socialno in gospodarsko strukturo Slovenije in Slovencev. Ne rečemo s tem, da bo vse ostalo. Čas je in bo svoje storil in v mnogočem ne bo povratek na staro z enostavno „razveljavitvijo“ več mogoč, čeprav bodo še živi upravičeni lastniki . . .

„Doba, ko se bo lomil komunistični sistem, bo verjetno zahtevala genijev, ki bodo sposobni, omogočiti in uveljaviti vsenarodno spravo, v mnogočem doseči odpuščanje in pozabljenje, če bo slo-

venski narod hotel živeti, če bo hotel doseči narodno edinstvo. Vsak drugačni postopek z zahtevami po nagradah in „za-ostalih plačah“ pa utegne pospeševati usodno razdvojenost naroda, ki se bo maščevala nad poznimi rodovi. V zarji svobode bo naš narod potreboval slovenskih Lincolnov! Dati jih pa more samo narod, s katerim so v letih tiranije delili hudo in trpljenje. Klic Triglava, 1. VII, št. 144 str. 2—2.

Gospodarstvo v Sloveniji

„Kar Slovence skrbi in tare, je brezupno gospodarsko stanje. Pomnjanje vsakih gospodarskih izsledkov jim jemlje upanje na boljše čase. „Vse gre v Beograd“ je postalo prevladujoče geslo. Istočasno pa v Sloveniji ni mogoče uresničiti vrsto nedokončanih ali le na papirju zasnovanih objektov, ker zanje ni denarja odn. deviz. Iz dobička slovenske industrije pa rastejo nove tovarne izven Slovenije . . .“

Klic Triglava, 1. VII št. 144. str. 3.

Politična katoliška skupnost

„ . . . Slovenska katoliška skupnost kot pojem zajema vse Slovence z redkimi izjemami, ki niso katoličani. Kljub razbohotenju komunizma pri nas je teh razmeroma malo. Zelo malo je bilo tudi pravoslavni in protestantov. Vsi ostali so katoličani, dobri ali slabi, vneti ali nemarni - vsak bo po svoji vesti odgovarjal za to. So tudi Slovenci in tako spadajo v slovensko katoliško skupnost, karkoli naj to že pomeni. Ime torej nikakor ni zadovoljivo kot naziv, ki naj bi ograjil ožji krog Slovencev.“

„Poleg tega je nevarno, ker naveda naziv „katoliški“ neki politični organizaciji. O nevarnosti tega je preteklost polna primerov. Kadar koli kdo spregovori proti, pravijo, da se dvigajo duhovi iz časov opredeljevanja duhov na Slovenskem. In zares se dvigajo slabi duhovi iz starih časov, kadar hoče neko te ali oni stranki prilepiti izključno pravico do katolištva. Trdimo, da to ni niti katoliško niti pametno. Kajti kaj naj bi bili vsi ostali Slovenci, ki taki stranki ne pripadajo? Ali naj bi jim grozilo večno pogubljenje? Ali naj bi jim grozilo letočno pogubljenje? Nad tako krivo vero bi se vsakdo zgrozil. Enako ni pametno, da morebitne politične nasprotnike, (ki bi recimo lahko želeli večji davek na vino) gonijo nasprotje do katolištva samega, (za katerega bo potem kdo rekel, da podpira pijance.) V tem je tudi nevarnost. Politika zahaja v področja, kamor ne spada. Kot vemo iz bedastih starih kranskih primerov, si v skrajnosti ena stranka lasti monopol na cerkev in vero, druga pa napada Cerkev in vero.“

„Ti časi so minili, ker so se vprašanja posebno še s prihodom komunizma temeljito zasukala. Z navdušenjem oznanjamo novo dobo, ko naj bi katolištvo prežemalo vse slovenske stranke, ljudi tega ali onega političnega prepričanja, ki ne naj bi bilo mesto in ne prepreka med strankami, ko bi mu dali mesto, ki mu pripada: vsenarodno in vsečloveško Takrat bo demokracija tudi zares mogoča.“ (podčrtali mi, op. ur.) . . .

„KLIC TRIGLAVA“ str. 2 št. 145.

Uruguay

Krščanska demokratska stranka je pripravila protestno zborovanje, na katerem sta govorila senator Chiarino in poslanec Flores. Blažević je povabil na časnikarsko konferenco v Montevideo vse liste razen krščansko demokratskega „El Bien Publico“. Ko se je njegove zastopnikov klub temu pojavil na konferenci, je Blažević zahteval, da se odstrani. V znak protesta so se odstranili nato vsi časnikarji in obsodili njegov postopek v svojih listih.

Tito v Atenah

Ob priliki zadnjega obiska diktatorja Tita v Atenah je vlada izdala nalog, da morajo vse javne in zasebne zgradbe izobesiti zastave Tita v čast. Kljub temu jih niso izobesile katoliška katedrala in cerkve atenske katoliške nadškofije. Ko je bil ukaz razglašen po radiju, so verniki telefonirali svoje pripravljenost, da plačajo morebitno kazen. Drugi so svetovali, naj izobesijo zastave na pol droga, tretji zopet, naj zvone zvonovi za pogreb. List „Katholike“ je med Titovim obiskom objavil na naslov (Nadaljevanje na tretji strani.)

NAS POGLED V BODOCNOST

(Nadaljevanje)

srca mladine, ki ni videla naše lepe Slovenije, ampak je bila že rojena v tujini. Slovenska državna ideja mora biti srčika vsake zdrave slovenske družine.

Močno me je zbolelo, ko sem pred dvema letoma slišal nekega slovenskega fanta, iz dobre slovenske družine, rojenega v Sloveniji, pa je od desetega leta dalje moral živeti že v tujini. Tako-le je modroval: „Kaj pa mi je dala Slovenija? Doma sem jedel le črn kruh in moji starši so morali trdo delati. Kaj me briga, kaj bo doma čez nekaj let“ . . . Ali ni tako mišljenje že izraz materializma, ki je zajelo tudi naše sicer dobre ljudi, o katerih smo vedno mislili, da so šli v tujino iz gola-ga idealizma zaradi vere in radi politične svobode? Ne dopustimo da bi nam ta črv izpodjedal narodne korenine.

Drugo, kar nam narodna dolžnost in ljubezen do slovenske domovine veleva, pa je, da tudi razmišljamo, kako naj bo zgrajen naš novi svobodni dom. Ni dovolj, da imamo neko zgolj osnovno pravilo ali težnjo: Slovenska država. Moramo imeti mnogo več! Biti si moramo tudi na jasnem, kako bo ta naš novi dom, naša bodoča slovenska narodna država izgledala od zunaj in kako od znotraj.

Tukaj čaka pa ogromno dela na-

šo slovensko inteligenco! Sto in sto vprašanj čaka na odgovor. Veliki so problemi, ki stojijo pred nami. Ne vemo sicer, kako bo slovenska država nastajala, niti ne, kdo bo njenemu rojstvu kumoval, vedeti pa moramo, da ji bomo morali dati njeno bistvo, njeno dušo - mi sami. Ali ji bomo znali vdihniti plemeniti značaj krščanske demokracije? Ali bomo znali v praksi izpeljati socialne okrožnice velikih apežev? Kakšen bo družbeni red? Morda stanovski, kakor je bilo od nekdaj že nakazano? Mislim, da je dovolj filozofiranja, prihaja čas, ko bomo morali vse to, kar smo čitali v raznih knjigah slovečih krščanskih sociologov: A Ušeničnika, dr. Ahčina in drugih, izvesti tudi v dejanjih.

Domovina je podobna od požara uničeni hiši. Le zid stoji in okna zijajo prazno v svet. Novi rdeči „prevzgojitelji“ so do tal uničili častljivo opremo našega kmečkega rodu in vseh ostalih stanov. Teška naloga čaka nas, ki smo v tujini in vse one, ki čakajo doma vstajenja dan.

Kako bo izgledalo naše narodno gospodarstvo? Kako prilagoditi obstoječe zakone? Ne bo kazalo vsega vreči kar v staro šaro. Vsaka revolucija prinese nekaj, kar se da s pridom preurediti, da znova koristi narodni skupnosti. Na vse je treba misliti že danes. Strokovnjaki in vsi, ki se čutijo poklicane, da slovenstvu

kaj koristijo, morajo o tem razmišljati, delati načrte in tako doprinesiti svoj delež k naši lepši prihodnosti. Ne vemo, kateri načrt bo najboljši, najprikladnejši. Več glav več ve in če se vsa različna gledanja preštudirajo, je možno izdelati vsaj okvirne načrte za bodočo slovensko državno ustavo, za socialno zakonodajo, narodno gospodarstvo, šolstvo itd. itd.

Eno pa naj posebno poudarim: Slovensko državno gibanje mora koordinacijsko središče, ki bo to delo vzporejalo in dajalo potrebno pobudo imeti. Moramo čimprej priti do tega, da začno delati prepotrebni študijski krogi, ki bodo o vseh perečih vprašanjih bodoče slovenske narodne države razpravljali, delali načrte in predloge. To naj bo naša bodoča najvažnejša naloga. Če tega ne bomo znali izvesti, je vse naše delo postavljeno na - pesek Lahko se nam zgodi, da pride naenkrat nekaj in mi bomo stali nepripravljeni in bomo v sili iskali le zasilni izhod.

Čas je preveč resen, da bi delali površno. Vse, kar je pozitivno slovenskega in protikomunističnega v slovenski emigraciji, mora na delo. Slovenski narod doma te želi in pričakuje. Na ta način, s pozitivnim delom se bodo vsi, ki so zmogni kaj doprinesiti za našo srečnejšo prihodnost v slovenski državi, najlepše odložili narodu za možnost študija in za vse one moralne in duhovne vrednote, ki so jih od naroda sprejeli.

M. Geratič

Z.H.

Razvoj slovenske glasbe

(Nadaljevanje.)

Ne smemo pa pozabiti tudi založniškega dela G. Matice, ki je obsegalo skoro vse slovenske skladbe te dobe. Kot vidimo, je široki delokrog G. Matice obvladal vse območje tedanjega slovenskega glasbenega udejstvovanja. Zato se moramo zavedati, da bi brez tega našega glasbenega zavoda slovenski glasbeni razvoj ne prehodil niti polovico svoje poti.

V dobi obnove je za razvoj slovenske glasbe poleg čitalnic zelo pomembno tudi gibanje, ki ga na kratko imenujemo Ceciljanstvo. To gibanje je namreč postavilo osnovno našo sedanjo cerkveni glasbi. Silno zanimanje za pesem v 19. stoletju je namreč zajelo tudi versko glasbo. Ker se je preneslo temže umetnostnega stremjenja na liberalno meščansko družbo, ji je cerkev težko sledila na področju nove pesmi. Zato se je naslonila nazaj na slavno dobo svoje glasbene kulture - na koral. Šlo je torej za obnovo liturgičnega koralnega petja. To gibanje imenujemo ceciljanstvo. Osnovno stremenje ceciljanstva, da zasuče razvoj glasbenega sloga nazaj, seveda ni moglo roditi velikega uspeha. Pač pa je to gibanje v malo razviti kulturi, kot je bila npr. naša, imelo veliko pozitivnih nasledkov. Ceciljansvo na Slovenskem je dvignilo namreč, vzporedno z ostalim glasbenim razvojem muzikalno znanje naših organistov in s tem dalo boljše podlago splošni glasbeni vzgoji. Posledica ceciljanstva kot evropskega gibanja je bila globok študij in raziskavanje starejše glasbene kulture koral, kar je dvignilo in z novimi izsledki obogatilo glasboznanstvo, kot najvažnejši nasledki tega gibanja so ostali na Slovenskem:

Ustanovitev Ceciljanskega društva v Ljubljani, ustanovitev orglarske šole in izdajanje orglarskega glasbenika (1878-1945). Ta glasbeni časopis se je najdalje obdržal in je zaradi tega najobsežnejša kronika glasbenega življenja skoro za tri četrta stoletja. Osrednje osebnosti ceciljanskega gibanja na Slovenskem so Čeh Anton Forster, p. Hugolin Sattner in dr. Josip Mantuani, ki je z ozirom na svoje razprave v Cerkvem glasbeniku najpomembnejši znanstveni raziskovalec na področju slovenske glasbene zgodovine. Kot razvidimo iz celotnega napredka, ki ga je prineslo narodno prebujenje v slovensko glasbo, se je naša glasbena umetnost pričela končno le pripravljati na tekmovanje z ostalimi evropskimi kulturnimi tokovi. Da ne bo kdo mislil, da se je glasbena tradicija ohranila le v Ljubljani, je treba poudariti, da je ideja prosvetljenstva zanesla zanimanje za glasbeno panogo po vsej Sloveniji. Poleg mnogih čitalnic so bila ustanovljena dramatska društva v Trstu, Gorici, Kranju, Celju, Novem mestu itd, ki imela v svojem okviru tudi glasbene šole. Predvsem pa so razširili glasbeno vzgojo številni glasbeno izobraženi učitelji.

Če pregledamo glavne značilnosti dobe od 1848 do konca prve svetovne vojne, vidimo, da je nastala v tej dobi nepretrgana tradicija v življenju slovenske umetne glasbe. Ta tradicija je ustvarila tesnem naslonu na ljudsko pesem, na versko pesem in na slogovna stremjenja romantične glasbe za padne Evrope že prvo slovensko značilnost te dobe - slovensko u-

(Nadaljevanje z druge strani)

ni strani sliko kardinala Stepcina in vesti o preganjanju vere v Jugoslaviji. Grški kralj je odlikoval Tita z redom sv. Odršenika, ki je izdelan v obliki križa. Mnogi dopisniki svetovnih časopisov so opazili to ironijo usode da je moral Tito nositi po Atenah na prsih križ, ki ga sicer tako sovražni preganja.

V Požeji je umrl v starosti 84 let bivši beograjski nadškof Rafael Rodič, član frančiškanskega reda. Bil je prvi katoliški nadškof v Beogradu, po 20 letih pa se je 1. 1936 zopet umaknil v samostan.

Hrvatski kipar Ivan Meštrovič je podaril dunajskemu vseučilišču dopisni kip Vatroslava Jagića, ki je predaval slavistiko na dunajskem vseučilišču ter ustanovil tam slovenski seminar.

Mariborskemu škofu dr. Držičniku so zaplenili vso opremo na škofiji in jo bodo prodali na javni dražbi, ker ni mogel plačati davkov.

metno pesem, ki je zrastle iz nacionalnih stremljenj slovenskega malomeščanstva v okviru čitalnic in pevskih društev. Pod vplivom evropske zborovske pesmi se je tudi slovenska izoblikovala v maniro četverglasnega stavka, ki ga nazivamo „čitalniški slog“. Hkrati se je oblikoval tudi samospjev, ki se je iz skromnih začetkov razvil do evropske oblike. Svojo motiviko je tvorba črpala iz ljudske pesmi, kar velja za večina skladateljev. Zbiranje ljudske pesmi je postalo intenzivno. Razvil se je poseben slog prirejanja ljudskih pesmi za koncertno uporabo v obliki harmonizacij ki ne stremijo po zajetju ljudskih značilnosti posameznega, folklornega področja, temveč hočejo učinkov po tradiciji čitalniškega sloga.

V tej dobi se razvije do svoje današnje oblike slovenska ljudska pesem, ki si izoblikuje v različnih načinih večglasja svoje osnovne značilnosti. Številni zbiralci pričnejo polagoma preučevati obsežne ljudskih napevov, kar odpira pogled na veliko bogastvo naše ljudske umetnosti.

Z razvojem čitalnic in gledališče nastane potreba po instrumentalni glasbi. V društvi in gledališču se razvijejo orkestri in godbe. Omeniti je treba tudi ustanovitev Slovenske Filharmonije (1908-1913), ki pa se zaradi pomankanja denarja ni obdržala. Razvoj instrumentalne glasbe je dvignil kvaliteto operne umetnosti, ki je ustvarila nekaj pomembnejših del. (Parma, Foester).

Poleg pevskih zborov v čitalnicah in glasbenih društvih si je nova družba zgradila glasbene ustanove in šole, ki so pospeševale razvoj glasbenega življenja. Z razvojem trgovine nastaja tudi slovensko glasbeno založništvo ki izda več strokovnih izdaj. Posebno pa je pomembno izdajanje slov. glasbenih časopisov. Zlasti Cerkvem glasbenik in Novi Akordi, ki jih je izdajal trinajst let pred svet. vojno Gojmir Krek, v katere se je vključila tudi glasbeno pedagoška literatura.

Stremljenje po izgradnji slovenskega glasbenega sloga dobi v tej dobi umetnostno osnovo, na kateri polagoma zraste tradicija naše umetne glasbe. Vendar pa poizkusi spojitve slovenskih glasbenih značilnosti z modernimi pridobitvami glasbenega izražanja ne najdejo oblike. Oviru jo namreč visoko razvojno stanje zapadne evropske kulture, ki ga pač ni bilo mogoče dohiteti v teh 70 letih preporodnega razvoja.

Razmah slovenske pesmi v zborovski literaturi in številni pevski zbori ter splošno zanimanje za glasbo je povzročilo ustanovitev društva **Glasbena Matica**, ki se je konstituiralo leta 1872. Prvotni namen društva je bil izdajati slovenske skladbe, z nagradami pospeševati skladateljsko tvorbo, zbirati in izdajati slovenske ljudske napeve in vzdrževati glasbeno knjižnico. Ko pa je bila 1. 1870 ukinjena državna glasbena šola, je Glasbena Matica ustanovila svojo šolo, ki se je počasi razvila v našo najvažnejšo glasbeno ustanovo in vzgojila številne kader slovenskih glasbenikov. Važna pridobitev je bila tudi ustanovitev Pevskega zbora Glasbene Matice, ki je zlasti pod vodstvom Mateja Hubada zelo napredoval in se uveljavil doma in v tujini. V svojih priredbah je Hubad dal našim ljudski pesmi koncertno obliko. Poleg nje je dvignil na koncertni oder mogočne umetnine Jakoba Galusa in hkratu gojil nove kvalitetne skladbe naših modernistov. Razen vokalnih skladb je uvedel v koncerte tudi instrumentalne skladbe in izvajal velika vokalno-instrumentalna dela. S tem je postal zbor Glasbene Matice v tej dobi najvažnejši slovenski koncertant. Poleg velikih gostovanj v Zagrebu, Trstu, Opatiji in Sušaku je treba omeniti gostovanje Matičnega pevskega zbora na Dunaju leta 1896, ki je bilo prirejeho v zahvalo za dunajsko pomoč ob velikem ljubljanskem potresu. Izvajali so med drugim tudi skladbo „Mrtvaški ženin“, ki jo je dirigiral skladatelj Antonin Dvorak. Dunajski listi so se takrat na široko razpisali v občudovanju umetniškega izvajanja Matice.

Če nam pridobiš dva nova plačujoča naročnika, dobiš za nagrado lep zemljevid Slovenije, če nam pa dobiš pet plačujocih naročnikov, ti bomo pošiljali „S.D.“ brezplačno za doboenega leta.

OBVESTILO NOVIM KANADČANOM

IZJAVA NAMERE NI VEČ POTREBNA ZA PRIDOBITEV KANADSKEGA DRŽAVLJANSTVA.

Kanadski parlament je na predlog ministra za državljanstvo in imigracijo odobril izpremembo v kanadskem državljanstem zakonu, po kateri ni več potrebno za novodošle v Kanado vložiti izjavo namere (Declaration of Intention) za pridobitev kanadskega državljanstva. To pomeni, da je vsakdo upravičen zaprositi za kanadsko državljanstvo, brez ko mu poteče petletna doba bivanja od datuma legalnega prihoda v Kanado. Prošnjo za kanadsko državljanstvo je treba vložiti pri tajniku sodišča (the Clerk of the Court) v okraju (county) ali distriktu bivališča osebe.

Vendar pa novodošlec, če hoče, še vedno lahko vloži izjavo namere, čeprav to ni več potrebno. Ta na izbiro dana naredba je bila ohranjena, da se pomaga onim novodošlecom, ki bi potrebovali dokaz svoje namere, da postanejo kanadski državljanji. Ta izjava se že vedno vloži pri tajniku sodišča v okraju ali distriktu bivališča ali pa pri registrarju za kanadsko državljanstvo (Registrar of Canadian Citizenship) na Department of Citizenship and Immigration, Ottawa.

Ministrstvo za državljanstvo in vseljevanje objavlja to obvestilo v pomoč novim Kanadčanom.

Hon. J.W. Pickersgill, P.C., M.P., Laval Fortier, O.B.E., Q.C.,
Minister Namestnik ministra.

MED SLOVENCMI

Z Abrahamom se bo srečal. 29. avgusta bo obhajal 50 letnico rojstva bivši docent slovenskega vseučilišča in ravnatelj muzeja dr. Rajko Ložar, ki živi sedaj v Chicagu. Kljub izredno neugodnim razmeram v begunstvu se še vedno znanstveno udejstvuje. Zelimo mu, da bi doživel še mnogo obletnic svojega rojstva, pa tudi, da bi se njegove življenjske prilike toliko izboljšale, da bi mogel v še večji meri izkoristiti svoje znanje in sposobnosti!

V Gradcu je zaključil študije na tehniki g. Zdravko Klinar. Čestitamo!

Stoletnica slovenske šole v Trstu Letos praznujejo Slovenci v Trstu stoletnico slovenske šole pri sv. Ivanu. Italijani so ustanovili dvorazredno italijansko šolo pri sv. Ivanu šele 1. 1903, skoraj 50 let pozneje. L. 1914 je imela slovenska šola pri sv. Ivanu 17 učnih moči, italijanska pa samo 4. Posledica italijanskega pritiska v naslednjih 50 letih je privedla do poraznega stanja, da ima danes - po dveh desetletjih popolne odprave slovenskih šol pod Italijo - slovenska šola samo 6 učnih moči, italijanska pa 35.

Slovenec Milko Bambič se razen s slikarstvom zabava tudi z urami. Sestavil je na pr. majhno budilko, ki te zbudi tako, da te pocuka za dlako. Letos spomladi pa je sestavil izredno majhno uro - v premeru 1 cm -, ki ne zaostaja za drugimi zapestnimi urami v ničemer razen v ceni. Stane namreč manj.

6 tekstilnih tovarn v Sloveniji bo proizvedlo skoraj 13 milijonov metrov raznih tkanin za izvoz v Turčijo. Vrednost izvoženih tkanin znaša skoraj 4 milijone dolarjev.

V Mostah bodo zgradili 12 velikih skladišč (podjetja Agrotehnika, Intertrans, Slovenija-tekstil in Tehnometal), ki bodo nadomestila javna skladišča ob ljubljanski železniški postanji, ki jih je porušila eksplozija municije 1. 1945.

Koliko je vreden dinar? Na obračunskem mestu v Ljubljani je bilo treba plačati 9. julija t.l. za 1 ZDA dolar 939 dinarjev, za 1 angleški funt pa 2.450 dinarjev, za 1 italijansko liro 1,38 dinarja, za 1 švicarski frank pa 188,20 dinarja.

Beneški Slovenci se bodo borili za avtonomijo Furlanije in Goriške. Ustanoviti nameravajo tudi kulturno društvo „Ivan Trinko-Zabeski“.

V Beneški Sloveniji so odkrili črni premog, ko so kopali opoko za čedadsko cementarno. Sedaj preiskujejo, če je premoga toliko, da bi se izplačalo izkopavanje.

Švicarska plovna družba „Atlantic“ je naročila v reški ladjedelnici dve čezoceanski ladji zad nosilnostjo po 10.000 ton. Za ladji bodo plačali 15.600.000 švicarskih frankov. Čeprav Švica nima morske obale, so 1. 1941 ustanovili lastno trgovinsko mornarico, ki šteje danes že 35 ladij. Domovinska luka je Basel ob Renu.

Daljnovid s prevodniki iz aluminija po načrtih inž. Milana Vidmarja bodo postavili od mariborske transformatorske postaje do tovarne glinice in aluminija v Kidričevem.

Slovenskemu škofu dr. M. Držičniku je komunistična oblast zaplenila vse premičnine v škofijskem dvorcu. Le pisalni stroj mu je ostal. Škof ni mogel plačati velikih davkov. Kje pa naj vzame denar? Ko pa vendar ni dovoljeno ne dajati za maše in ne pobirati protovoljnih prispevkov? Morda bodo nekatere članice neke organizacije v Chicagu zopet pisale, o veliki verski svobodi in postavile trditve, da „nimamo pravice kritizirati razmer v domovini“?

Iz Toronta

G. Franc Košir
† 17. Avgust 1954

V Torontu je umrl 17. avgusta 1954 g. Franc Košir, doma iz Črnege vrha pri Polhovem Gradcu. Doma je imel pošto, trgovino in gostilno. Bil je tudi župan in delal za zavarovalnico Karitas. L. 1929 se je poročil z Katarino Justin. Zakon je bil blagoslovljen z osmi otroci, tremi fanti in petimi dekletji. Zadnji otrok se je rodil

po očetovem odhodu, tako da ga ni niti videl. Čez en mesec bi moral iti na pot za njim otroci.

V Torontu je bil pokojni zaposlen v tekstilni tovarni. Koncem januarja je bil operiran na želodcu. V Torontu zapušča bratranca Valetina in sestrično Barbo.

Pokojni je pridno sodeloval pri skupnih zadevah. Bil je član cerkvenega odbora za gradnjo slovenske cerkve v Torontu in ravnatelj Hranilnice in posojilnice Janeza Ev. Kreka Pokopan bo v soboto, 21. avgusta po pogrebni maši. Bil je zaveden slovenec in katoličan. Naj počiva v miru v tuji zemlji!

V Torontu se bosta poročila. 4. septembra gđ. Majda Bavdek ing. Albert Jurečič iz New Yorka. Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslovla!

Gospod Rudolf Kus in gospa Angela Kus sta praznovala 10 obletnico poroke v krogu družine in prijateljev v Torontu. Še na mnogo leta!

Chicago

Karnival fare sv. Štefana je letos prekosil lanskega. Preko \$9.000.00 je vrgel čistega, kar bo zelo prav prišlo pri raznih popravilih.

V Tiskovni sklad SD sta darovala Miro Krek in Jože Goršič vsak po \$1.00. Prav lepa hvala obema. To objavljamo v spodbudo še drugim. Za naš tisk in za našo idejo moramo več žrtvovati! Prispevke sprejemajo vsi odborniki SNZ za Chicago.

Naročniki Slov. Države v Chicagu prosimo, da poravnajo zaostalo naročnino zastopniku g. Mirku Geratiču.

Pri njem je na razpolago tudi revija „Slovenska Pot“.

Obletnico poroke sta zadnje dni julija slavila naša naročnika Tone in Julka Guštin iz 2253 S. Kildare Ave. Naj sledijo obletnice vse tja gor do diamantne poroke!

Iz pisem uredniku

„List mi ugaja čedalje bolj, kajti poleg povečanega obsega se je tudi vsebina znatno izboljšala. Pač pa bi na Vašem mestu namesto vojvodskega prestola na čelu lista objavil knežji kamen. Knežji kamen je edini slovenski in prastari simbol neodvisnosti, do čim je vojvodski prestol tujega fevdalnega izvora. Vsak slovenski knez je mogel deliti najme šele po ustoličenju na knežjem kamnu, zato je on naš edini toda otipljivi dokaz slovenske državnosti suverenosti. Zato mora ta simbol, ki bo nekoč figuriral na vseh javno-pravnih listinah in pečatih, tudi na procelj prvega slovenskega lista, ki se bori za suverenost Slovenije.“ Branimir Pistivšek, München.

IZ SLOVENSKE ZGODOVINE

AVGUST

22. 1923 Južne železnice preidejo v državno upravo.
- 25.—28. 1923 V. katoliški shod v Ljubljani. Stadion odprt.
26. 1927 obisk domovine slovenskih izseljencev iz Westfalske
28. 1851 v Poljanah nad Skofjo Loko rojen pisatelj in politik dr. Ivan Tavčar.
28. 1931 okraja Črnomelj in Metlika prideljena dravski banovini, Čabar pa savski.
29. 1926 manifestacije slovenskega značaja Slovenske Krajin.
30. 1917 dr. Žolger postane prvi slovenski minister v Avstriji.
31. 1919 imenovani prvi profesorji slovenskega vseučilišča.
31. 1941 na Gorenjskem so Nemci ustrelili prve talce.

SEPTEMBER

V septembru 1928 so Italijani v Trstu ustavili list Edinost in razpustili društvo Edinost.

1. 1928 Radio Ljubljana začne s poskusnimi oddajami v Domžalah.
- 1.—12. 1937 razstava slovenskega časnika v Ljubljani.
2. 1928 v Tolminu je umrl dekan Ivan Rojec, ustanovitelj čevljarske zdruge v Mirnu.
3. 1891 izšla prva številka Amerikanskega Slovenca, prvega slovenskega lista v ZDA.
3. 1931 s kraljevim proglasom izdana nova ustava Jugoslavije.
4. 1952 rojen na Brdu pri Lukovici pisatelj Janko Kersnik.
- 4.—13. 1926 prvič organizirana pokrajinska rastava „Ljubljana v jeseni“, ki je pozneje postala redna letna prireditvev.
5. 1843 so izšle v Ljubljani Bleiweisove „Novice“.
5. 1935 so mestni občini Ljubljana priključili cele občine Moste, Šiško, Vič in dele občin Ježica, Polje in Dobrunje.
5. 1937 v Kočevju ustanovljena popolna država realna gimnazija (postopoma).
6. 1919 uvedena slovenska uprava v Slovenski Krajini.
6. 1930 so Italijani ustrelili v Bazovici pri Trstu Bidoveca, Marušiča in tovariše.
- 6.—8. 1924 I. marijanski kongres v Ljubljani.
- 6.—10. 1930 VII. mednarodni misijonski kongres v Ljubljani.
- 7.—8. 1925 delavska dneva v Mariboru.
8. 1926 odkritje Miklošičevega spomenika v Ljutomeru.
8. 1933 uredba o spojitvi občin dravske banovine. Število se je skrčilo od 1069 na 373.
9. 1834 rojen v Ljubljani pisatelj Fran Erjavec.
9. 1943 Nemci so po kapitulaciji Italije zasedli Ljubljano.
- 9.—12. 1926 II. pravniški kongres v Ljubljani.
10. 1931 je izšel zakon o volitvah narodnih poslancev, ki je določal javno ustno glasovanje. Lista z največ glasovi v državi je dobila avtomatično 315 vseh poslancev.
13. 1923 je v Pišecah umrl prof. M. Pleteršnik, sestavljal velikega slovenskonemškega slovarja.
15. 1925 dr. Srebrnič imenovan za krškega škofa.
15. 1917 dr. A.B. Jeglič in zastopniki SLS podpišejo majniško deklaracijo.
16. 1849 prva železniška vožnja na progi Celje — Ljubljana.
19. 1693 umrl Ivan Vajkard Valvasor, pisec „Slave vojvodine Kranjske“.
20. 1908 demonstracije v Ljubljani kot odgovor na pujske dogodke. Nemci streljajo v množico in ubijejo Adamiča in Lundra ter jih več ranijo.

Nova stranka. Ko so sopotniki zavzeli vodilna mesta v Slovenski krščanski socialni zvezi v Trstu, so protikomunisti ustanovili novo stranko, ki pa so jo zelo ponesrečeno imenovali „Slovenska katoliška skupnost“.

Znana božjepotna cerkev Sv. Marije na Sladki gori, ki je bila tudi kaplansko mesto pok. dr. Antona Korošča, je letos slavila 200 letnico obstoja.

Včeraj jutraj je v svojem rojstnem kraju v Tirolah nena-dona umrl Alcide de Gasperi, star 73 let, vodja Demokristijanov in bivši predsednik italijanske vlade.

Vse Slovence v Torontu in okolici vabimo na

PLES,

ki bo ob 8 uri zvečer

V SOBOTO, 28. avgusta 1954

V MALI DVORANI KOLUMBOVIH VITEZOV
(Columbus Hall) na 582 Sherbourne Ave.
(Dva bloka južno od Bloor St. E)

Stevilka Vaše vstopnice je srečka za izžrebanje lepega dobitka
Za prigrizek in pijačo bo preskrbljeno
Poskočne in vesele bo igral

SUNSHINE TRIO
Vsi prisrčno vabljeno
SNZ v TORONTU

RAZGLLED PO SVETU

Na kakšni liniji . . . ?

Ko je pred dobrim mesecem obiskal Peter Karadjordjević srbsko pravoslavno kolonijo v Chicagu, so mu Srbi priradili v Sherman hotelu tudi banket. „Srbsko Jedinstvo“ poroča 8. junija o tem banketu takole: „Sredi mize je sedelo Njeg. Velč. kralj Peter, z leve vodja Srbske Eparhije za Ameriko in Kanado, g. Dionizij G. Dučić je kot domačin najprvo pozdravil goste in omejil govore na 4 minute. Prvi je govoril vladika Dionizij, ki je takoj zavrnil g. Dučića, da nima pravice krajšati čas govora Srbski Cerkvi. Nato se je vladika Dionizij obrnil proti kralju in mu na mesto pozdrava dal politične lekcije. Vzklikal je: „Ostanite, Veličanstvo, na srbski liniji brez ozira na vse kombinacije. Bodite kralj Srbov in Srbije, a ne Jugoslavije in Jugoslovenov“. (Podčitali mu: op ur.) „Jedinstvo“ pravi, da so bili navzoči zaradi govora zaprepani, a vendar je vladika Dionizij žel za svoja izvajanja aplavz. Prav je, da Srbi kažejo svoje karte. Ni prav nič verjeti onim, ki sicer zagovarjajo Jugoslavijo, a v srečo vedno mislijo, da sta Slovenija in Hrvatska srbske kolonije.

Smola. Arthur Bary, čigar pravo ime je Diamantis Daramparis, je imel nalogo, da ugotovi, kako se FBI posreči vtihotapiti protikomunistične vohune v podtalno komunistično organizacijo in kako dobi podatke o komunistični dejavnosti. Gotovo ni pričakoval, da bodo agenti FBI iztaknili prav njeega in ga zaprli, kar se mu je primerilo pred kratkim v Denveru. S sabo je imel \$1.872.67 gotovine. Zaprli so ga na podlagi Smithovega zakona.

Nizozemska kraljica Juliana je za časa svojega dopusta na Tirolskem obljubila, da se bo udeležila gledališke predstave v Innsbrucku. Ko pa je zvedela, da igrajo „Izgubljenega sina“, delo Theodora Scotta, ki povečuje jugoslovanske partizane, je zadnji trenutek obisk predstave odpovedala.

Sin predsednika HSS dr. Vladka Mačeka Andrija Maček je doktoriral na Ameriški katoliški univerzi v Washingtonu iz področja matematike in fizike.

Ivan Mešurovič je podaril katoliški gimnaziji v White Plains, N.Y., ki jo je kardinale Spellman blagoslovil kot „Achtung Stepinac High School“, relief „Nadžkof Stepinac moli.“

Milovan Djilas je izstopil iz komunistične stranke. Ko so v začetku leta odvzeli Djilasu vse njegove položaje v stranki in državi, ker je objavil vrsto člankov, ki niso soglašali z uradno smerjo komunistične stranke, ga niso niti zaprli niti vrgli iz stranke - malo peska v oči za Zapad v dokaz „demokracije“ v Jugoslaviji. Sedaj pa je sam - prostovoljno ali ne, o tem poročila molče - javil svoj izstop iz stranke.

V Buenos Airesu je začel izhajati z julijem nov hrvatski mesečnik „Vidici“, glasilo neodvisnih Hrvatov, ki naglašajo „potrebo koncentracije vseh pozitivnih narodnih sil, jasnost v formulaciji naših političnih ciljev in odločno zunanje-politično akcijo“. Uvodnik pravilno naglašajo, da je danes emigracija edini organ naroda, ki ga more še uporabljati in da je zato njena odgovornost za delo oz. nedelo toliko večja.

Koga je predstavljal g. Grmek, ko je pozdravljal Petra II.?

Z začudenjem smo brali, da je sicer slavni slovenski telovadec g. Grmek pozdravil v Torontu v imenu slovenskih telovadcev bivšega kralja Petra II. kot starosto Jugoslovanskega Sokola. Kolikor nam je znano, obstoja v Kanadi tako zvana ZFO in da se člani odlično uveljavljajo v telovadnem in športnem nastopanju. V tem oziru vsa čast. Naj tudi na tem področju drugi narodi spoznajo slovenske vrline in sposobnosti.

Toda čudno se vsakemu le vidi, kako mora zaveden slovenski fant, član Zveze Fantovskih, odsekovo pozdraviti bivšega kralja Petra, ko mora vendar vedeti, da je bil in je še vrhovni starešina tiste „slavne in viteške organizacije“ za katere je bil razpuščen slovenski Orel in je moralo veliko številoslovenskih fanov v zapore in prp, trpeti razna druga preganjanja samo zato, ker so hoteli ostati zvesti orlovski ideji. Ali g. Grmek ve, da je bila ta organizacija obsojena od jugoslovanskega episkopata kot nositeljica Tyrseve ideje, kot veri sovražna, kot ateistična? Ali g. Grmek ve, da prav radi zakona o „Sokolu kraljevine Jugoslavije“ ni bilo mogoče obnoviti orlovske organizacije, kar je bila splošna zahteva vse slovenske katoliške mladine. (Nekoč smo dr. Korošca vprašali, zakaj se ne obnovi zopet Orel, pa nam je dejal: „Imate ZFO. Če obnovimo Orla, pridemo navzkriž z obstoječim zakonom o Sokolu, ki je še vedno vsedržavna organizacija in Srbi nam bodo to zamerili.“ Op.p.)

Kako in zakaj torej pozdravljati predstavnika take vsedržavne in slovenstvu ter katolištvu sovražne organizacije? Koga je zastopal g. Grmek? Velika večina slovenske mladine v emigraciji, ki je šla skozi Orla in pozneje skozi ZFO, to početje obsoja.

Milo rečeno, bilo je to zopet popolnoma nepotrebno slovensko klečeplazjenje. Časti nam to nikakor ne dela.

M.G.

Nepremagana. Helena Keller je postala z 19 meseci gluha, nema in slepa. Kljub temu ni klonila in je znala napraviti svoje življenje koristno ne samo zase, marveč predvsem za druge. S pomočjo učiteljice Sullivan, ki je bila nekoč sama slepa, pa je pozneje vid delno zopet dobila, se je naučila brati, pisati in govoriti. Sedaj je stara 73 let, obvlada več jezikov, je široko razgledana in je napisala več knjig. (Zgodba mojega življenja, Optimizem, Svet, v katerem živim, Moja vera, Sredi toka Dnevnik Helene Keller), potovala po Evropi in Japonskem. Sedaj so sneli enourni film - nekaj življenjepisa v filmu - kjer sama dejansko igra svojo vlogo. Dobiček filma je namenjen dvema ustanovama za slepe v ZDA.

Hrvatje so izdali v angleščini pisano relo dr. Juraja V. Cesariča „Croatia and Serbia“.

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI OGLAŠUJEJO V SLOVENSKI DRŽAVI!

Meden Appliances

Television Sales and Service
Refrigerators - Washing Machines

1804 W. CERMAK ROAD

CHICAGO 8, ILL.

Slovinci kupujejo v slovenski trgovini

Joe Gomilar

1801 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. Gomilarju, Tudi OKUSNE KRANJSKE KLOBASE, SUHE ŽUNKE, PREKAJENE SVINJSKE ŽELODCE. Prav sedaj pa ima IZVRSTNO KISLO REPO in AJDOVO MOKO.

Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM

Nova knjizica Vam bo pomogala v Kanadi

Ministrstvo za državljanstvo in vseljevanje je pripravilo nov

„PRIROČNIK ZA NOVODOŠLE“

da bi pomagalo novim priseljencem spoznati navade in pogoje v Kanadi. Knjižica razlaga, kaj je potrebno za pridobitev državljanstva, poslovanje bank, kako kupiti hišo, podjetje ali kmetijo, kanadsko šolstvo, izdajanje dovoljenj, zaposlitev, usluge kanadske pošte, zdravniško in zdravstveno službo, ukrepe socialnega skrbstva. Knjižica vsebuje tudi kopico drugih koristnih podatkov o Kanadi in kanadskih običajih.

Knjižica je na razpolago v štirih jezikih - v angleščini, francoščini, holandsčini in italijanščini. Dobite jo če izpolnite spodnjo naročilnico, in jo pošljete na naslov: The Citizenship Branch, Dept. of Citizenship and Immigration, Ottawa. Ne pozabite omeniti, v katerem jeziku želite knjižico dobiti.

Ministrstvo za državljanstvo in vseljevanje objavlja to obvestilo v pomoč novim Kanadčanom.

Hon. J.W. Pickersgill, P.C., M.P.,
Minister

Laval Fortier, O.B.E., Q.C.,
Namestnik ministra.

Citizenship Branch,
Department of Citizenship and Immigration
OTTAWA, Ont.

Please, send me, without charge a copy in

..... of the „Handbook for Newcomers“.

(vstavi, v katerem jeziku želiš knjigo)

Name:

Street Address:

Municipality:

Zunanji minister - nevarno mesto v satelitskih državah. George Dertinger, bivši zunanji minister Vzhodne Nemčije, je bil obsojen na 15 let prisilnega dela. Njegova samozavest mu ni nič pomagala. Rad se je hvalil: „Kaj se mi more primeriti? Dokler ostanejo Rusi na vrhu, bom ostal na vrhu tudi jaz, če pa zmagajo Amerikanci, me bo-

do pač poslali v taborišče, kjer bom kadil cigarete Chesterfield“. Boljše bi bilo zanj, če bi se dal poučiti zgodovini: Jan Masaryk, zunanji minister Češko-Slovaške je skočil ali so ga porinili skozi okno 1948. Vladimír Clementis iz iste države je bil likvidiran 1952. David Vaclav tudi iz Česko-Slovaške je izginil letos. Bolgarskega zun-

njega ministra Petka Stajnova so odstavili 1946, rumunskega George Tataresca so odstavili 1947 in ga zaprli v njegovo hišo, slovito Ano Pauker iz Rumunije so so odstavili 1952 in pravijo, da jo čaka proces, na Madžarskem so likvidirali Laszlo Rajka 1. 1949, Gyula Kallai pa je izginil 1. 1951.

SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE

kakor tudi hrvaške, srbske, druge slovenske ter druge v evropskih jezikih po nizkih cenah. Pišite po seznam:

GEORGE ANTOLCICH,
Box 652,
OTTAWA, Ont.

Če želite kakršnih koli informacij za vse vrste zavarovanj kličite:

VLADIMIR MAUKO
EM. 3-9802
TORONTO, ONT.

Slovincem v Torontu in ok olici se priporoča

SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR

KARL VIPAVEC

179 Bathurst St. Toronto. EM. 3-0695.

Strokovnjaki v hladni trajni, barvanju, beljenju in friziranju.
Odrpno dnevno od 9 zjutraj do 6 zvečer, ob torkih in petkih od 9 zjutraj do 9 zvečer.

KRESS BEAUTY SALON

RU. 1-2921, 1194 Eglinton Ave. W., Toronto
Postrežemo vam v angleščini, slovensčini, hrvaščini, nemščini, madžarščini, ali italijanščini.

Slovinci v Chicagu in okolici.

POSLUŠAJTE SLOVENSKO RADIJSKO URO
vsako soboto ob pol štirih popoldne na postaji

WHFC-1450-KG in WEHS - 97,9 MC

DR. LUDVIK LESKOVAR,

ravnatelj in napovedovalec slovenske radijske ure 820. North Wabash Avenue, Telefon, MI-chigan 2-2442 ali DE-laware 7-8515

DARILNI PAKETI COSULICH

Ekspressna odprava v 15—25 dneh.

Vsi paketi so carine prosti

PAKET ŠT. 71	\$ 13.60	PAKET ŠT. 91	\$ 15.-
10 kg. sladkorja		22 funtov sladkorja	
5 kg. riža		11 funtov riža	
3 kg. kave Ia		6 funtov kave Ia	
		1/4 funta popra, celega	
		1 funt ceylonskega čaja	
PAKET ŠT. 28	\$ 10.15		
5 funtov kave Ia			
5 funtov sladkorja			
5 funtov masti			
5 funtov riža			
		PAKET ŠT. 84	\$ 8.35
		3 kg. kave Ia	
		1 1/2 kg. riža	

100 funtov najfinejše bele moke \$ 11.50

Če želite, da plačamo 200 dinarjev poštne takse, dodajte 75c za vsak paket ali vrečo.

ZAHTEVAJTE POPOLNI CENIK Z VELIKO IZBIRO NAŠIH POZNANIH STANDARNIH PAKETOV TER Z NAVODILI ZA SESTAVLJANJE PAKETOV PO VAŠI ŽELJI.

Pošiljamo tudi: kolesa, Singerjeve šivalne stroje, radijske aparate, blago itd. Vse odpošljamo iz lastnega skladišča v Trstu. Pošiljke so zavarovane za delno in celotno izgubo. Kakovost blaga je vedno prvovrstna.

VSA NAROČILA IN PISMA POŠILJAJTE NA:

BRANCO COSULICH

279 Queen St. West, Toronto 2B, Ont. Canada Tel. EM. 6-3877

Cena je enaka za USA in kanadske dolarje.

L'EUROPE DINING ROOM

469 Bloor Street W. WA. 1-6269

Prvovrstna evropska hrana. Odlična postrežba. Po naročilu rezerviramo prostore za gostije.

Priporočamo slovenske potniške agencije

Transmundial

Toronto, 258 College, WA 3-4868

Tudi v Montrealu in Hamiltonu

Slovenska država izhaja vsakega 20. v mesecu. Naroča se pri upravi, 61 McFarland Ave., Toronto 10, Ont. Canada. Letna naročina znaša: za ZDA in Kanado 3.- \$, za Argentino 20.- pezov, za Braziljo 50 kruzeirov, za Anglijo .75 £, za Avstrijo 30.- šilingov, za Avstralijo 2 avstr. £, za Italijo in Trst 600.- lir, za Francijo 500.- frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.